

Complexnummer: 531285

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Aantal complexonderdelen

31

Monumentnummers van complexonderdelen

531286, 531287, 531288, 531289,
531290, 531291, 531292, 531293,
531294, 531295, 531296, 531297,
531298, 531299, 531300, 531301,
531302, 531303, 531304, 531305,
531306, 531307, 531308, 531309,
531310, 531311, 531312, 531313,
531314, 532054, 532055

Woonplaats

Baarn

Gemeente

Baarn

Provincie

Utrecht

Hoofdadres van hoofdobject

Amsterdamsestraatweg 1, 3744 AA Baarn

Complexomschrijving

COMPLEX HISTORISCHE BUITENPLAATS PALEIS SOESTDIJK

Het complex omvat de volgende onderdelen:

HOOFDGEBOUW (1)

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2)

HEKWERK MET HEKPIJLERS (3)

twee WACHTHUISJES (4)

PARKWACHERSWONING (5)

ORANJERIE (6)

VIJVER MET BEELDENGROEP (7)

WILHELMINACHALET (8)

WATERTOREN (9)

IJSKELDER (10)

SPORTPAVILJOEN (11)

TUINVAAS (12)

GEDENKMONUMENT (13)

TUINORNAMENT (14)

ZONNEWIJZER (15)

vier TUINVAZEN (16)

SPEELBOERDERIJ "T KRAAYNEST" (17)

JACHTHUIS Prins Hendrik (18)

JACHTHUIS Prins Willem II (19)

JACHTHUIS Prins Alexander (20)

DIENSTWONING (21)

BOERDERIJ (22)

KONINKLIJKE STALLEN (23)

INTENDANTWONING MET SCHUURTJE (24)

GEDENKNAALD (25)

SPEELHUISJE Ixienita (26)

LOGISGEBOUW (27)

HOUTEN WERKSCHUUR (28)

HONDENGRAVEN (29)

GIETIJZEREN BRUG (30)

BRUGLEUNINGEN (31)

Inleiding complex

Soestdijk is gelegen op de grens van de Utrechtse Heuvelrug (hoog) en de Eemvallei (laag). De vroegste vermelding van 'zoesdijk' dateert uit de 14de eeuw. Van een huis was toen nog geen sprake wel van een verhoogde weg (een dijk) die diende als doorgangsweg. De hofstede aan de Soestdijk werd gesticht rond 1650 door de Amsterdamse patriciër Cornelis de Graeff. Hoe deze hofstede er heeft uitgezien is niet bekend. In 1674 komt de buitenplaats in handen van stadhouder Willem III, die in de daarop volgende jaren zijn grondbezit door aankopen flink uitbreidt. Voor zover thans bekend, lijkt het zo te zijn dat Willem III een geheel nieuw huis heeft laten bouwen, zonder gebruikmaking van de oudere hofstede. Het ontwerp hiervoor werd geleverd door architect Maurits Post, zoon van architect Pieter Post. Het huis was in 1678 voltooid. Willem III en Koningin Mary verlegden in 1684 hun (bouw)activiteiten naar Apeldoorn waar zij het landgoed 'Het Oude Loo' hadden aangeschaft.

Een kaart van Van Staden (1690-1700) en een kaart van Schäfer (1768) tonen een formele aanleg waarbij het lanenstelsel, de hoofdas, het sterrenbos en een kom (Henri IV vijver genoemd) bijzondere elementen zijn. Het lanenstelsel bestaat uit rechte, haaks op elkaar staande lanen, die grotendeels het oorspronkelijke kavelpatroon volgen. De Hooilaan is door zijn breedte en lengte de meest opvallende laan.

In de achttiende eeuw werd Soestdijk voornamelijk als zomerverblijf gebruikt. In 1758 werden de domeinen van het paleis nog vergroot door de aankoop van het ernaast gelegen landgoed 'De Eult'. In de negentiende eeuw werden deze gronden deels weer verkaveld. Rond 1765 werd door Willem V de Amsterdamsestraatweg (toen De Grote Postweg genoemd) in het zuiden rechtgetrokken en omgevormd tot een grote allée. De late achttiende eeuw (rond ca. 1780) bracht nog een kleinschalige wijziging in de aanleg met zich mee: onder leiding van de stadhouderlijke architect P.W. Schonck werd een vroeg-landschappelijke aanleg gerealiseerd. Archiefstukken spreken over een 'Engels bos' en 'Engelse bergen' (zie kaart 1812). Vermoedelijk is tevens in deze periode de gracht rondom het huis gedempt en het achterste deel tot een kleine waterpartij vergraven. In 1795 werd het stadhouderlijke verblijf door de Fransen in beslag genomen en tot nationaal eigendom verklaard. Het geheel werd in 1806 tot 1810 in bezit genomen door Lodewijk Napoleon, die het sterk vervallen gebouw liet opknappen en uitbreiden met twee zalen aan de tuinzijde.

In 1815 werd Willem I uitgeroepen tot Koning der Nederland. In datzelfde jaar werd uit dankbaarheid voor de hulp van kroonprins Willem II (Prins van Oranje) bij de slag van Waterloo het paleis door de staat aan hem geschonken (waardoor het weer een staatsdomein werd). Ook werd in een bepaling opgenomen dat een gedenkzuil opgericht diende te worden. De architecten J. de Greef en Reijers breidden het paleis met twee tussenvleugels aan het corps de logis en de gebogen zuilengalerijen uit en gaven het zijn huidige aanzien in Empire stijl. Ook de tuinen werden, grotendeels met behoud van het formele lanenstelsel, aangepakt en getransformeerd in een aanleg in landschapsstijl. Deze transformatie is in een aantal fases tot stand gekomen en werd reeds onder Lodewijk Napoleon ingezet. Deze gaf aan J.D. Zocher sr. de opdracht een landschapspark te ontwerpen. Zijn zoon J.D. Zocher jr. volgde hem op en maakte het ontwerp af. De parkaanleg is in hoofdopzet nog aanwezig: de landschappelijke vijverpartij achter het huis, het doorzicht naar het daarachter gelegen hertenkamp, de gebogen lanen door het bos. In de loop van de 19de en 20ste eeuw is de aanleg op enkele punten gewijzigd en zijn een aantal onderdelen toegevoegd. Het parkgedeelte aan de westzijde van het paleis dateert van ongeveer 1880. Veel werkzaamheden in 1883-1884 uitgevoerd naar ontwerp van architect L.H. Ebersson: vernieuwing bestrating voor het paleis, maken van twee wachthuisjes, plaatsen van twee nieuwe toegangshekken, opmetelen tuinmuur moestuin, vernieuwen

fonteinkommen, herstellingen aan gebouwen (paleis, ijskelder, druivenkas, oranjerie, watertoren, schuttingen, beschoeiing vijver etc.).

Met uitzondering van de Tweede Wereldoorlog werd Soestdijk tot 2005 bewoond door leden van het Koninklijk Huis. De verschillende bewoners hebben hun eigen stempel op Soestdijk gedrukt. Voor de decoratie en inrichting van de vertrekken zijn vijf belangrijke periodes van inrichting te onderscheiden:

1816-1821 onder Willem II

1850-1851 onder Anna Paulowna

1879-1890 onder Willem III

1890-1936 onder Emma en Wilhelmina

1936-2004 onder Juliana en Bernard.

Ten tijde van de bewoning van eerst prinses en later koningin Juliana en prins Bernard is de noordelijke vleugel van het paleis verbouwd, gerestaureerd en gemoderniseerd (1936-1939) door de architecten J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur. Toen is in het park een sportpaviljoen, zwembad en een kinderspeelhuisje gebouwd. In 2004 overleden prinses Juliana en prins Bernhard kort na elkaar. Na een periode van voorbereiding is een deel van het paleis en het park in 2007 officieel opengesteld ter bezichtiging door het publiek. Ten behoeve hiervan zijn onder leiding van architect Marc van Roosmalen (Rgd) enkele beperkte, grotendeels reversibele aanpassingen aangebracht in de Soestervleugel. De oranjerie heeft een horecafunctie gekregen en er kwam een kassagebouwte. Een deel van het park aan de noordwest zijde is geschikt gemaakt voor parkeren. Deze openstelling is van tijdelijke aard. Er wordt ondertussen gezocht naar een blijvende, passende functie voor het complex.

Begrenzing. Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. De buitenplaats Soestdijk wordt doorsneden door de Amsterdamsestraatweg (die niet onder de bescherming valt) in een westelijk deel en een oostelijk deel. Het westelijke deel, waarop zich het paleis bevindt, wordt begrensd door de Amsterdamsestraatweg in het oosten, de Biltseweg in het zuiden tot aan de kruising met de Koningsweg. Daar vervolgt de westgrens in een vrijwel rechte lijn, die samenvalt met de grens van het kadastrale perceel. Zo ook langs de noordzijde een vrijwel rechte grens, samenvallend met de grens van het kadastrale perceel. Het oostelijke deel, waarop de dienstgebouwen en de nutsgronden alsmede de Koningslaan, wordt begrensd door de Amsterdamsestraatweg in het westen, de Koningslaan in het zuiden (inclusief de moestuin) en de Torenlaan in het oosten (inclusief de rotonde van de Naald). Hier steekt de begrenzing de Torenlaan over om langs de noordzijde van de Koningslaan te vervolgen (Langs deze zijde sluit de buitenplaats Soestdijk aan op De Eeult/Baarnse Bos). Vervolgens buigt deze noordelijke grens af over de grens van het kadastrale perceel achter de dienstgebouwen om, om weer uit te komen bij de Amsterdamsestraatweg. De grens is aangegeven op de bijbehorende kaart. Hierop staan tevens de nummers van de onderdelen.

Waardering

Het COMPLEX HISTORISCHE BUITENPLAATS PALEIS SOESTDIJK is van algemeen belang:

- vanwege cultuurhistorische waarde door zijn ontstaan- en bewoningsgeschiedenis in het bijzonder vanwege de

onlosmakelijke verbintenis met het Huis van Oranje;

- vanwege de architectuurhistorische waarde als belangrijk voorbeeld van een koninklijk woonverblijf in Nederland en vanwege de duidelijk afleesbare opeen volgende stijlperioden in de verschillende onderdelen van het complex en de daarmee verbonden architecten en kunstenaars;

- vanwege de ensemblewaarde van de samenstellende delen onderling alsmede in relatie met het Baarnse bos (buitenplaats De Eeult) en de wegen- en lanenstructuur buiten het park.

- vanwege archeologische verwachtingswaarden in hoofdzakelijk het noordwestelijke stuifduingebied (prehistorie) en in de directe omgeving van het paleis voor wat betreft de periode na 1650.

Monumentnummer*: 531286

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82703/21

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 1. Hoofdgebouw.

HOOFDGEBOUW (Paleis Soestdijk) van de historische buitenplaats Soestdijk. Op enige afstand van de Amsterdamsestraatweg staat het paleis dat in verschillende fasen tot stand is gekomen en waarvan het huidige aanzien in Empirestijl dateert uit 1815-1821. Het uiterlijk van het gepleisterde gebouw is thans nagenoeg eenkleurig wit. De kern van het paleis wordt gevormd door een corps de logis ter breedte van 5 traveeën, dat in 1674 of kort daarna is opgetrokken. Dit rechthoekige bouwvolume is tussen 1674 en 1678 voor koning-stadhouder Willem III uitgebreid met vleugels aan weerszijden en een achter(tuin)zaal naar ontwerp van architect Maurits Post in sobere Hollands classicistische stijl. Het 17de-eeuwse corps de logis is nog goed herkenbaar (bouwmassa, constructie, plattegrondindeling, kelders). In het interieur werden wanden en plafonds beschilderd met jachtaferelen van Melchior d'Hondecoeter, landschappen van Johannes Glauber en mythologische voorstellingen van Gerard de Laresse -de meeste schilderijen bevinden zich nu in het Rijksmuseum. De twee kleine uitbouwen aan weerszijden van de tuinzaal dateren uit 1806-1808 en zijn gebouwd in opdracht van Lodewijk Napoleon. Architect Jean Thomas Thibault trad hierbij op als ambtelijk chef van de Koninklijke bouwdienst. Zijn assistent Jan David Zocher sr. was de architect feitelijk de architect voor het paleis. Het werk behelsde voorts ondermeer de uitbreidingen met een kapel en een bibliotheek, diverse interne verbouwingen, het bepleisteren van de gevels en het wijzigen van de vensters. Tenslotte vindt van 1815 tot 1821 onder leiding van architect Jan de Greef en Zeger Reijers de grootschalige uitbreiding plaats met aan weerszijden paviljoens en gebogen zijvleugels met zuilengalerijen. Ook is toen het hoofdgebouw van een belvédère voorzien en het gehele pand witgepleisterd. In de daarop volgende jaren is een aantal verbouwingen uitgevoerd. Rond 1900 werden de open zuilengalerijen met glaspuien dichtgezet. Een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

grootscheepse verbouwing en modernisering van de noordelijke vleugel vond plaats in 1936-1939 door architecten J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur.

Het dertien traveeën brede corps de logis bevat een souterrain, twee bouwlagen, een attiek onder een met pannen gedekt schilddak bekroond door een belvédère. De voorgevel heeft een middenrisaliet ter breedte van vijf traveeën met centraal de ingangspartij aan een halfrond bordes. Aan weerszijden van de hoofdpartij sluit een kleine vleugel van één bouwlaag met souterrain aan op een dwarsgeplaatst paviljoen van twee bouwlagen onder een met pannen gedekt dak. De kopse gevel van deze tussenpaviljoens eindigt in een fronton. Aansluitend staat een gebogen vleugel bestaande uit een souterrain, één bouwlaag en een attiek. De vleugels zijn aan de voorzijde voorzien van een colonnade met Dorische zuilen en worden beëindigd door een paviljoen dat vrijwel gelijk is aan de tussenpaviljoens, zij het minder diep. De achtergevel wordt afgesloten door drie rechte muren onder een flauwe hoek.

INTERIEUR

De monumentale waarde van het interieur met vaste onderdelen en roerende zaken (meubilering en aankleding) is uitzonderlijk hoog. De inrichting van de vertrekken in het corps de logis en korte zijvleugels dateren uit de periode 1815-1821. Tweede verdieping plafondschildering met jagermeester en meute (ca.1677-1678), oorspronkelijk het plafond van de vestibule en in 1816 verplaatst; kamer boven de vestibule met plafondschildering ca.1676-1677. Soestervleugel bevatte 3 appartementen (ondermeer van Prins Hendrik). Ook de Baarnse vleugel bevatte drie appartementen. In de jaren 30 van de 20ste eeuw is de indeling en inrichting van deze vleugel ingrijpend gewijzigd ten behoeve van het verblijf van Juliana en Bernard.

Voor de decoratie en inrichting van de vertrekken zijn vier belangrijke periodes van inrichting te onderscheiden gekoppeld aan belangrijke bewoners van het paleis:

I. 1816-1821 onder Willem II De belangrijkste (laatempire) vertrekken naar ontwerp van architect Jan de Greef zijn de

- * Benedenvestibule, het trappenhuis en bovenvestibule -statievolle laatempire entreepartij en ceremoniële opgang naar de stuczaal met onder meer lichtkroon (1816-'21) en Deventer traploper.
- * Stuczaal -belangrijkste ontvangstzaal in laatempire afwerking uitgevoerd in marmer, stucwerk en scagliola (imitatiemarmer). Waarschijnlijk is het stucwerk van C. Castoldi uit Rotterdam en scagliolawerk van J.F. Gigel uit Doorn-
- * Waterloozaal - representatieve ontvangstruimte met authentiek inrichting en decoratie als herinneringsmonument, schilderij van J.W. Pieneman, 'De Prins van Oranje tijdens de slag bij Quatre-Bras' en zeldzaam papierbehangsel in de betimmering. Als semi-openbare herdenkingsvertrek uniek in Nederland-
- * de witte eetzaal met antichambre -de officiële eetzaal laatempire architectuur-
- * Jachtkamer -laatempire architectuur uit 1816-1821 met 17de-eeuws beschilderd plafond -

II. 1850-1851 onder Anna Paulowna

- * Leuvenzaal -representatieve ontvangstruimte met thematisch karakter en laatempire afwerking -

* Jachtkamer -laatempire architectuur uit 1816-1821 met 17de-eeuws beschilderd plafond en verdere afwerking uit de periode 1850-1851. Als semi-openbare herdenkingsvertrekken uniek in Nederland-

* Witte eetzaal - de officiële eetzaal laatempire architectuur naar ontwerp van de Greef, verder ingericht door Anna Paulowna (1850-1851) en Koningin Emma (1879-1934)-

* Kanonnenkamer -samenstelling van twee historiserende vertrekken uit ca.1850, opnieuw ingericht rond 1900-

III. 1879-1936 onder Willem III en Emma/Wilhelmina

* Empiresalon - neo-Lodewijk XVI stijl met beschilderde betimmeringen en plafond, en onderdelen in carton-pierre (in mallen geperst karton)-

* Passage - met unieke beschildering uit ca. 1879 in de stijl van het antieke Pompeï en verder met behoud van de laatempire architectuur van De Greef uit 1816-1821-

* Salon en Antichambre Wilhelmina -neo-Lodewijk XVI stijl met betimmering voorzien van beschildering en vergulding, beschilderd plafond en bovendeurstukken-

* Slaapkamer Wilhelmina -laatempire architectuur met 18de-eeuwse neoclassicistische schoorsteenmantel-

* Witte eetzaal de officiële eetzaal laatempire architectuur naar ontwerp van de Greef, verder ingericht door Anna Paulowna (1850-1851) en Koningin Emma (1879-1934)-

* Kanonnenkamer -samenstelling van twee historiserende vertrekken uit ca.1850, opnieuw ingericht rond 1900-

IV. 1936-2004 onder Juliana en Bernard

* Blauwe gang met trappenhuis -verbindingsgang tussen de prinselijke vertrekken (onderdeel van het Nationaal Huldeblijk, 1937) naar ontwerp van architecten J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur in op de Parijse smaak georiënteerde internationale stijl met vaste kastenwand, een gedeeltelijk glas-in-lood beglaasd plafond, een deel met een beschilderd cassetteplafond en een bronzen portaal-

* Eetkamer - privé eetkamer (onderdeel van het Nationaal Huldeblijk, 1937) naar ontwerp van architecten J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur in op de Parijse smaak georiënteerde internationale stijl met betimmering en stucplafond, indirecte verlichting en stuc reliëfs van F.J. van Hall

* Werkkamers

* Bibliotheek - privé zitkamer (onderdeel van het Nationaal Huldeblijk, 1937) naar ontwerp van architecten J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur in op de Parijse smaak georiënteerde internationale stijl met notenhouten betimmeringen voorzien van beglaasde boekenkasten, stucplafond en haardpartij

* Filmzaal - bescheiden variant op de traditionele hofschouwburg (onderdeel van het Nationaal Huldeblijk, 1937) met Gispen-armstoelen en een filminstallatie

Waardering

HOOFDGEBOUW (Paleis Soestdijk) van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde door zijn ontstaan- en bewoningsgeschiedenis in het bijzonder vanwege onlosmakelijke verbintenis met het Huis van Oranje;
- de architectuurhistorische waarde als belangrijk voorbeeld van een koninklijk woonverblijf in Nederland en de wijze waarop dit tot uiting komt in de bouw- en ontwikkelingsgeschiedenis en de duidelijk afleesbare stijlperioden met de daaraan verbonden respectievelijke architecten en kunstenaars;
- het bijzondere belang van de hoge ensemblewaarde van het interieur en de interieuronderdelen door zijn uniciteit, historische continuïteit, samenstelling en totaalontwerp, de compleetheid, de symbool- en ijkfunctie.
- de ensemble waarde tot uiting komend in de functioneel-ruimtelijke relatie van het hoofdgebouw, de tuinaanleg en overige onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Paleis

Monumentnummer*: 531287

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82702/188

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

649

Baarn

D

672

Baarn

D

673

Baarn

D

702

Baarn

D

681

Baarn

D

791

Baarn

D

644

Baarn

D

646

Baarn

D

634

Baarn

D

698

Baarn

D

730

Baarn

D

645

Baarn

D

840

Baarn

D

839

Baarn

D

762

Baarn

D

841

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 2. Tuin- en Parkaanleg.

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Paleis Soestdijk.

Inleiding.

De vroegste kaart van de aanleg dateert uit het einde van de 17de eeuw (Van Staden) en toont een eenvoudig Hollands classicistische opzet met een omgracht huis, zijparterres, boomgaarden, waterwerken, een wildbaan en lanen. De parkaanleg is rond de bouw van het jachthuis gerealiseerd in 1689 zeer waarschijnlijk naar ontwerp van architect Maurits Post. Vermoedelijk rond 1730 heeft Daniël Marot de aanleg verder uitgebreid onder meer met een duidelijke middenas, een parterre achter het huis en sterrenbossen (zie kaart Schaefer uit 1768). Uit deze periode dateert een houten tuinbank bij de vijver alsmede enkele vazen. De Hooilaan is door zijn lengte en breedte een markant element. In het park ligt een komvormige vijver (Henri IV vijver), die dateert uit deze formele periode. Ook is de hoofdas nog goed herkenbaar evenals verschillende dwarslanen (Reigerslaantje en de achterste dwarslaan). De eerste landschappelijke elementen vanaf 1779 werden aangebracht door stadhouderlijk architect Philips W. Schonk. Het Engelse Bos, gelegen ten zuidoosten van het paleis, is een restant van deze aanleg in vroege landschapsstijl nog enigszins herkenbaar door de kleinschalige structuur van kronkelende paden. Het park werd verder in landschapsstijl getransformeerd vanaf 1806 door tuinarchitecten J.D. Zocher sr. en jr. (eerst in opdracht van koning Lodewijk Napoleon vervolgens onder Willem). De hoofdas bleef in deze omvorming herkenbaar: voorterrein, paleis, grote vijverpartij met eiland achter het paleis, een doorzicht -ter plaatse van de oude lengteas- naar een grote open weide (het Hertenkamp). In de 19de en 20ste eeuw is het park op onderdelen gewijzigd, waarbij de inrichting van de oude Hertenkamp tot Koningin Emmapark de meest ingrijpende was. In het park hebben zich historische bomen bevonden zoals de zogeheten 'Totleben-eik' en een WillemII-linden. Van deze bomen is de eerste inmiddels verdwenen en van de tweede is de aanwezigheid niet meer bekend. Het park heeft in het meer recente gebruik door de Oranjes een prominente rol gespeeld in de beeldvorming rondom het koningshuis; officiële fotosessies werden in de setting van het park opgenomen. Tijdens de regeerperiode van koningin Juliana werden de zogeheten defilés op het voorterrein afgenomen. Ook kregen geschenken een plaats in de tuinen zoals tal van beelden en tuinornamenten waaronder beelden als 'Jongen met eend' en 'Bartje' en de zonnewijzer achter de intendantswoning.

Omschrijving

De historische park- en tuinaanleg kenmerkt zich in hoofdlijnen door een aanleg in 19de-eeuwse landschapsstijl (vijverpartij, gebogen lanen, doorzichten) met vroeg 20ste-eeuwse elementen (o.a. voorterrein) en bevat in een uitgestrekt 17de-eeuws lanenstelsel. De in het park aanwezige bruggen zijn nagenoeg allemaal ingrijpend vernieuwd in de jaren 1970-'80. Soms zijn daarbij oude onderdelen, met name leuninggen herbruikt. Het park bestaat uit de volgende samenstellende onderdelen

Voorterrein

Tussen de toegangsweg (Amsterdamsestraatweg) en het paleis ligt een ruim voorterrein. De huidige verschijningsvorm wordt gekenmerkt door een vrij sobere, symmetrische opzet van een halfronde oprijlaan, die leidt naar het bordes. De laan wordt omzoomd door boomgroepen aan de zijde van het hek. Vervolgens liggen aan weerszijden gazons. Loodrecht op het bordes ligt de (zicht)as naar de Naald. In het gazon is een U-vormig pad gelegd. Op de hoeken van dit gazon staan vier grote tuinvazen.

Park achter het paleis

Het park achter het hoofdhuis (west en noordwest) wordt gedomineerd door de grote landschappelijke vijver, die in

verbinding staat met verscheidene waterlopen verder het park in. Om de vijver liggen diverse parkgebieden. Direct achter het hoofdhuis heeft dit een meer gecultiveerd karakter met gazons en rododendrongroepen verder naar het westen en noordwesten is het karakter dat van een bosgebied met paden en lanen. Hierin liggen nog enkele hierna genoemde deelgebieden. VIJVER De slingerende vijverpartij met eiland is verbonden met een beek, die zich van de zuidzijde via de vijver naar het westen, om het oorspronkelijke hertenkamp heen slingert. Rondom de vijver een aanleg met gazons, boomgroepen en gebogen paden. Vanuit het paleis leiden twee zichtlijnen over de vijver naar herkenningpunten in het park. De ene loopt naar het zuiden en biedt zicht op een (gereconstrueerde) witte tuinbank, de ander loopt westelijk het park in en heeft de ijskelder met tuinhuisje als visuele afsluiting. Het park is beplant met diverse soorten bomen en heesters, zoals rododendrons, die verschillende kleuraccenten geven. De lanen zijn beplant met eiken of beuken. Alleen rond de vijver staan enkele naaldbomen. Voormalig HERTENKAMP Achter de vijver lag een grote open weide, die in twee fasen rond het midden en aan het einde van de 19de eeuw, is bebost (thans bekend als Koningin Emmapark). De open aanleg maakte plaats voor een afwisselende aanleg met kleine weiden, lanen, een enkele solitair en een heesterborder langs de zuidelijke gracht. Het open doorzicht, zoals aangelegd door de Zochers, verdween hierdoor. In de zuidoosthoek van dit park - net naast de hoofdas- is in 1937 een vierkant, omgracht terrein ingericht, waarop het sportpaviljoen met zwembad en tennisbanen, alsmede een speelhuisje zijn gebouwd. Bijhouwer heeft de landschappelijke inrichting verzorgd. OUDE WILDBAAN/LANEN Ten zuiden en westen van het Koningin Emmapark ligt een hakhoutbos door rechte en gebogen lanen doorsneden. Aan de westzijde is een ongeveer vijfhonderd meter lange, vijftig meter brede schietbaan gelegen (Hooilaan). Deze laan maakt nog deel uit van het formele lanenstelsel evenals verschillende dwarslanen (Reigerslaantje en de achterste dwarslaan). De ruim gebogen lanen (Alexander- en Willemlaan) maken deel uit van het ontwerp van Zocher. In het parkbos ligt een ronde kom (Prinsessekom) uit de 2de helft van de 19de eeuw en een vijver (vijver Henri IV), die in aanleg uit de 17de eeuw dateert. Rondom deze laatst genoemde vijver zijn twee jachthuisjes gebouwd (ca.1834). WEIDE Direct noordwestelijk van de vijver ligt een kleinschalige landschappelijke compositie uit ca.1830-35 van een dierenweide waaraan een speelboerderij is gelegen. Later werd aan de weide het Wilhelminachalet gebouwd. TUINEN Noordelijk van het paleis ligt de oranjerie. Daarachter ligt een deel van het park dat rond 1880 dateert. Hier staat een van oorsprong 17de-eeuwse watertoren, die diende om de fonteinen te laten spuiten. In het grasperk bij de watertoren liggen drie hondengraven, waarvan twee uit de 19de eeuw. Het tuindeel achter de watertoren kende rond het midden van de 19de eeuw een aanleg met een loofgang van latwerk voorzien van beelden en centraal een rotswerk met beeld uit 1858 (zie onderdeel 7). Het treillis werd in 1882 in opdracht van Willem III afgebroken. Het rotswerk met beeld is behouden gebleven en opgenomen in een rozentuin. Door Eberson werden twee bloemserrissen (1884) gebouwd, die ook weer werden afgebroken. In 1919 werd dit parkdeel nogmaals gewijzigd en verder uitgebreid aan de hand van een ontwerp van Leonard Springer met coniferen en andere groenblijvers. SPORTCOMPLEX In het zuidwestelijke deel van de tuin ligt het sportcomplex. Dit sportcomplex werd aangelegd met de komst van Juliana en Bernhard naar Soestdijk in 1936. Het ontwerp van de aanleg was van de hand van J.T.P. Bijhouwer. Het paviljoen is een geschenk van de Nederlandse schooljeugd en is in 1937 door J. de Bie Leuveling Tjeenk en A.J. van der Steur ontworpen. Het sportcomplex is in de loop van de jaren nog verscheidene malen aangepast. De AANLEG bestaat uit een door sloten omgeven terrein dat door middel van een enkele brug met ijzeren leuning toegankelijk is. Het terrein is ingericht met gazons en verspreide boomgroepen. Oudere bomen zijn hierin opgenomen. Behalve de gebouwen zijn hier van oorsprong twee tennisbanen waarvan thans nog 1 in welstand verkeerd en een zwembad aangelegd. Het paviljoen ligt aan de oostzijde van het terrein met daarvoor de tennisbanen. En ten zuiden daarvan het zwembad. Voor het paviljoen staat rechts haaks op de gevel een dichte taxushaag. Aan de noordzijde van het paviljoen zijn nog de vooroorlogse betonnen fietswielklemmen aanwezig van

het merk Meteor uit De Steeg. Tevens liggen nog verspreide stapstenen van flagstone rondom het paviljoen.

Overtuin

Ten noordoosten van de Amsterdamsestraatweg ligt nog een deel van het historische park dat met 'overtuin' aangeduid kan worden. Van 1758 tot 1865 was dit gebied nog uitgestreker omdat toen ook het terrein van De Eult, het huidige Baarnse Bos, tot het bezit van Soestdijk behoorde. De overtuin bestaat thans uit drie deelgebieden met verschillende karakteristiek.

1. Het noordelijk deel met de dienstgebouwen. De gebouwen liggen in een min of meer willekeurige rangschikking op een thans grotendeels bestraat of geasfalteerd terrein. Achter de intendantswoning ligt een met bomen omzoomd gazon. Achter de kleine dienstwoningen een met beukhaag omzoomde moestuin.
2. De Koningslaan met de gedenknaald. In 1676 ontstond het plan om vanaf de Eem in een rechte lijn een nieuwe oprijlaan (de 'Nieuwe Allée') naar het huis aan te leggen. Uiteindelijk is er slechts een derde, tussen de Amsterdamsestraatweg en de Torenlaan gerealiseerd. De laan heeft niet als oprijlaan gefunctioneerd, maar als zichtlaan (Koningslaan) met een dubbele laanbeplanting. De as begint met een half rondeel aan de zijde van de Amsterdamsestraatweg en wordt beëindigd door de gedenknaald (1815) opgericht ter ere van de overwinning van de slag bij Waterloo aan de zijde van de Torenlaan. De Koningslaan grenst aan de noordzijde aan de voormalige buitenplaats De Eult.
3. De nutstuin. De strook grond ten zuiden van de Koningslaan langs de Amsterdamsestraatweg is vanouds in gebruik als nutstuin. Hier lag de moestuin. Het is omgeven en ingedeeld met beukhaag en nog steeds in gebruik als moestuin/kwekerij.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Paleis Soestdijk van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarden vanwege de ontstaans- en gebruiksgeschiedenis in het bijzonder vanwege de onlosmakelijke verbintenis met het Huis van Oranje;
- de architectuurhistorische waarden in het bijzonder de tuinhistorie als goed voorbeeld van een aanleg in 19de eeuwse landschapsstijl waarin oudere formele elementen (lanenstelsel, huisplaats) bewaard zijn gebleven met karakteristieke vroeg-20ste-eeuwse tuindelen ondermeer rondom het sportpaviljoen;
- de architectuurhistorische waarden vanwege de plaats in het oeuvre van de respectievelijke tuinarchitecten;
- de ensemblewaarde en de functioneel-ruimtelijke relatie tot zowel de onderdelen van het complex Soestdijk als het er tegenovergelegen complex Baarnse Bos/de Eult en de wegen- en lanenstructuur buiten het park.
- de archeologische verwachtingswaarden in hoofdzakelijk het noordwestelijke stuifduingebied (prehistorie) en in de directe omgeving van het paleis voor wat betreft de periode na 1650.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 531288

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82703/5

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 3. Hekwerk met Hekpijlers.

HEKWERK MET HEKPIJLERS behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Aan de Amsterdamsestraatweg gelegen hekwerk van smeedijzer met hardstenen en gietijzeren hekpijlers daterend uit 1883. De hekpijlers zijn ontworpen door L.H. Eberson. De vier hardstenen geblokte pijlers hebben een bekroning met een architraaf waarop een bolvormige bekroning met lobben is geplaatst. Aan de hekpijlers is een smeedijzeren hekwerk bevestigd. De openslaande hekken aan de pijlers bezitten krulwerk, waarin een rozet is bevestigd. Het hekwerk loopt van de oostzijde aan de kant van de Biltseweg tot aan de westzijde bij de portierswoning. Hier bevindt zich, terug gelegen van de Amsterdamsestraatweg, een enkel openslaand hek met twee gietijzeren hekpijlers, in dezelfde stijl als de hardstenen pijlers voor het paleis.

Waardering

HEKWERK MET HEKPIJLERS van algemeen belang vanwege :

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een omvangrijk gietijzeren hek van koninklijke allure uit 1883 naar ontwerp van architect Eberson;
- de stedenbouwkundige waarde namelijk de beeldbepalende waarde aan de Amsterdamsestraatweg;
- ensemble waarde vanwege de ruimtelijk-functionele relatie tot de overige onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Monumentnummer*: 531289

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/173

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 4. Twee Wachthuisjes.

WACHTHUISJES behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Twee wachthuisjes van paleis Soestdijk in 1883 in chaletstijl ontworpen door L.H. Ebersson. De aan de Amsterdamsestraatweg gelegen huisjes bevinden zich links van de linker inrit en rechts van de rechter inrit van het paleis. Het object is op een vierkante plattegrond boven een recent gemetselde bakstenen plint opgetrokken uit verticale houten rabatdelen. De huisjes zijn gedekt met een zadeldak met gesneden daklijsten. De voorzijde aan de inrit heeft een opening. De zijgevels en de achtergevel bezitten een venster met kruislings geplaatste roeden. Grotendeels vernieuwd.

Waardering

WACHTHUISJES van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van wachthuisjes in chaletstijl naar ontwerp van Ebersson
- de ensemblewaarde vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de overige onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531290

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/71

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

11

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

646

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 5. Parkwachterswoning.

PARKWACHTERWONING behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Bij een zij-ingang van het park staat een bakstenen woonhuis gebouwd in chaletstijl in 1895. Verschillende kleuren baksteen in de ontlastingsbogen (siermetselwerk in gele steen) en tegelwerk in de boogvelden. Het op L-vormige grondslag opgetrokken pand met gecementeerde plint heeft één bouwlaag onder met pannen gedekte, haaks op elkaar staande zadeldaken met overstek en makelaar, gesneden houten schoren deels met spitsboogvorm. De voorgevel, gericht naar de weg die het park invoert, heeft een excentrisch geplaatste toegangsdeur met bovenlicht. Rechts daarvan een topgevel. In de gevels zijn T-vensters met kleine roedenverdeling in het bovenlicht en in het onderste deel van het schuifraam. De vensters zijn voorzien van smalle luiken. Dakkapel aan de straatzijde. Tegen de achtergevel is een nieuwe aanbouw geplaatst. Het ingangshek naast de woning wordt geflankeerd door zware gietijzeren pijlers met rustica en een bol als bekroning.

Waardering

PARKWACHTERSWONING van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een parkwachterswoning in chaletstijl;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de stedenbouwkundige waarden namelijk de markante situering;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Tuinmanswoning(L)

Monumentnummer*: 531291

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/77

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 6. Oranjerie.

ORANJERIE behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. In het park staat een wit gepleisterde oranjerie gebouwd in Empirestijl in 1884 door L.H. Ebersson in opdracht van koning Willem III. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit één bouwlaag met lage natuurstenen plint onder een met leien gedekt mansardedak. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft negen vensterassen met in het midden een driekantige uitbouw. De alleen aan de zuidzijde aangebrachte deuren bezitten een asymmetrische roedenverdeling en een geprofileerde omlijsting. Bij de beide uiterste traveeën zijn elk twee pilasters aangebracht. Een kroonlijst sluit de gevel af. De overige gevels zijn blind uitgevoerd. Aan de achterzijde bevindt zich een aangekapte houten aanbouw onder een lessenaarsdak en met inwendig een half Philibertspant. Ten behoeve van de openstelling voor het publiek heeft de oranjerie een horecafunctie gekregen en zijn verschillende onderdelen toegevoegd dan wel gemoderniseerd. Tevens is de schuur achter de oranjerie nagenoeg geheel vernieuwd en heringericht.

Waardering

ORANJERIE van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een oranjerie in classicistische vormtaal naar ontwerp van architect Ebersson;
- de ensemble waarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Oranjerie

Monumentnummer*: 531292

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/157

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 7. Vijver met beeldengroep.

VIJVER MET BEELDENGROEP behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Ten westen van de watertoren gelegen kleine vijver met beeldengroep. De groep bestaat uit een aantal putti en een vrouwenfiguur. Het geheel is rond 1858 aangelegd. Op een rotsachtig basement is een marmeren beeld, een mythologisch of allegorisch vrouwenfiguur, geplaatst. Aan haar voet staat een boomstam met twee gekoppelde heraldische wapens en een klein wapenschildje met het monogram HC en het jaartal 1858. De wapens worden gekroond door eikenloof. Het onderlichaam van de vrouw wordt bedekt door een draperie. Om dit beeld is de vijver gelegen, die uit kunstmatige rotsblokken is opgetrokken. Tussen de rotsblokken staan zinken waterspuiters in de vorm van kikkers. De vijver wordt omgeven door een pad en een taxushaag, bestaande uit twee halve cirkels. Hier bevinden zich zes eind-achttiende-eeuwse beelden van marmer op hardstenen sokkels, putti voorstellend. Voor de haag staat aan de oostzijde links een putto met boeken en een hoorn, rechts een putto met een schriftrol. Aan de westzijde staat rechts een putto met een bloemenkrans en bloemen in het haar en links een putto met de hoorn des overvloeds. Binnen de haag staat links van de vijver een putto met een lauwerkrans en rechts een putto met een cartouche waarin de zon is afgebeeld. De zich alhier bevindende kassen zijn recent, maar bevinden zich op de plaats van oudere voorgangers.

Waardering

VIJVER MET BEELDENGROEP van algemeen belang vanwege:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de architectuurhistorische waarde door de uitgesproken architectonische opzet van vijver met beelden alsmede vanwege het materiaalgebruik en de betonrustiek;
- als zeldzaam voorbeeld van een vijver met beelden uit deze periode;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531293

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/165

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 8. Wilhelminachalet.

Het chalet is een ontwerp van de 'architect des konings' Lucas. Ebersson. Het chalet werd in 1892 opgeleverd, maar was naar het schijnt oorspronkelijk bedoeld voor de 10e verjaardag van prinses Wilhelmina. In het jaar 1890 stierf echter zowel haar vader als de architect hetgeen waarschijnlijk tot de verlate oplevering heeft geleid. Bij het chalet zijn tevens sporen van 'rotsen' in de vorm van grote keien in de waterpartij aangetroffen. Deze zouden bijdragen aan de 'Alpine' sfeer van het geheel.

Beschrijving

'WILHELMINACHALET' behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. In het park, uitkijkend over de weide van een boerderij, staat een houten speelhuisje in Zwitserse chaletstijl met neo-renaissance en neo-gotische motieven gebouwd in 1892 voor prinses Wilhelmina. Het op een bakstenen voet opgetrokken chalet bestaat uit drie verspringende bouwvolumes van verschillende hoogten onder flauw hellende zinken zadeldaken met groot overstek en gesneden schoren en daklijsten met palmetten en pinakel. Op de nok een gemetselde schoorsteen. Aan de weizijde (west) een open veranda met drie treden stoep, ajourwerk en gesneden colonetten. Het hogere middendeel en het lagere deel (portaal) daarachter zijn voorzien van lat- en roosterwerk, pedestals in gotische vormen en draaivensters met asymmetrische onderverdeling.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

'WILHELMINACHALET' van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan (de 10de verjaardag van) prinses Wilhelmina, tevens als voorbeeld van het fenomeen 'kinderspeelhuisjes';
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een typerend 19de eeuws gebouwtje ter stoffering van het landschapspark in chaletstijl door architect Eberson;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531294

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/144

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 9. Watertoren.

WATERTOREN behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. In het park staat een bakstenen, cilindrische watertoren met een doorsnede van 8,20 meter en een hoogte van omstreeks 9 meter gebouwd in 1680 naar ontwerp van de 'fontainier' Willem Meesters. De toren is de oudste in Nederland en werd gebouwd om de fonteinen in de tuin van water en druk te voorzien. Oorspronkelijk gebouwd als waterreservoir, waar door een windmolen het water uit een put in een hoog open dakreservoir werd opgepompt. Rond 1884 is de toren verbouwd door hofarchitect L.H. Eberson in opdracht van koning Willem III. Hierbij werd de ronde toren met een tentdak overkapt (thans weer een plat dak). De op ronde grondslag opgetrokken watertoren heeft drie verdiepingen staande op een natuurstenen plint en heeft een twaalfzijdige uitkraging gemarkeerd door een natuurstenen rondboogfries. Aan de zuidwestzijde staat de driezijdig beëindigde uitbouw van één bouwlaag onder een met leien gedekt schilddak, waarin de huidige hoofdingang is opgenomen. In de ronde toren en de uitbouw zijn vensters van verschillend formaat (hele en halve kruisvensters) opgenomen. De toegang en de vensters hebben een natuurstenen omlijsting. Het INWENDIGE van de toren is nog gedeeltelijk intact, een groot deel van de constructie die de molen en het bassin ondersteunde is nog aanwezig. Ook de oorspronkelijke plaats van het bassin is zichtbaar in het muurwerk. Het mechanisme van de rosmolen en de ijskelder als zodanig zijn verdwenen. Echter in de constructie van het gebouw zijn sporen van de ophanging en dergelijke nog aanwezig. Mogelijk 17de-eeuwse houtconstructie op de verdieping.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

WATERTOREN van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als voor zover thans bekend oudste watertoren van Nederland;
- de architectuurhistorische waarde door zijn typologie en als belangrijk vroeg-industrieel waterwerk, tevens van belang in het oeuvre van Meesters en Eberson;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

Monumentnummer*: 531295

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/149

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 10. IJskelder met Prieel.

IJSKELDER met PRIEEL behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. In het park ligt een ijskelder gebouwd in 1850 in opdracht van koningin-moeder Anna Paulowna door S.A. van Lunteren. De ijskelder is ondergebracht in een kunstmatig opgeworpen heuvel met in de noordzijde de toegang bestaande uit houten opgeklampte deuren in een gemetselde keermuur met afgeschuinde vleugelmuren, versterkt met natuurstenen hoekblokken en voorzien van een gevelsteen met het stichtingsjaar. Een lange gang met twee compartimenten leidt naar een stenen dubbelwandig koepelgewelf. De koepel kan van bovenaf worden gevuld middels een vulopening, welke zich bevindt in een open tuinhuisje voorzien van een rond, rieten puntdak dat rust op vijf schoren van elk drie ruwe stammen. Het prieel beschermt de vulopening tegen de zon. Vanaf de heuvel loopt een zichtlijn naar het paleis.

Waardering

IJSKELDER met PRIEEL van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een ijskelder met prieel uit 1850 alsmede van belang in het oeuvre van Van Lunteren;
- als gaaf en zeldzaam voorbeeld van een ijskelder met prieel;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

IJskelder

Monumentnummer*: 531296

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/129

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 11. Sportpaviljoen met Tuinmuur en Filtergebouw.

SPORTPAVILJOEN met TUINMUUR en FILTERGEBOUW

Het SPORTPAVILJOEN is op een 55 centimeter hoog plateau boven het maaiveld gelegen en heeft een asymmetrische plattegrond. Het gebouw bestaat uit één bouwlaag onder een samengestelde rieten kap. De voorgevel bevindt zich aan de westzijde. Links is een zitkamer ontworpen, uitgevoerd als een halfronde, serre-achtige uitbouw met stalen vensters en openslaande deuren. Hiervoor ligt een terras. Rechts van dit bouwdeel is een dubbele, licht gebogen gang aan te treffen waaraan de kleedkamers, een toilet en doucheruimte van de dames en heren liggen. De gebogen vorm van dit deel van de plattegrond speelt in op de terreinaanleg en de positionering van tennisbanen en zwembad. De gevelindeling bevat een deur en een elftal identieke vensters. De zuidgevel is teruggelegen achter een overdekt terras. De gevel is symmetrisch van indeling en bevat een tweetal deuren met roedenverdeling en een tweetal kastdeuren. In de noordgevel bevindt zich een natuurstenen plaquette met inscriptie 'Geschenk van de Nederlandse schooljeugd 1937'. De oostgevel bevat elf identieke vensters en een venster ten behoeve van de dienstbodekamer, die zich achter de zitkamer bevindt. In het interieur van de zitkamer zijn boven de haard schilderijen aangebracht door Dick Elffers, De gang voor de dames- en herenkleedkamers wordt gescheiden door een muur. In de zitkamer staat het oorspronkelijke ameublement opgesteld bestaande uit ronde tafels en houten verrijdbare stoelen. Ten zuiden van het paviljoen sluit een halfronde gemetselde TUINMUUR aan, waarin het FILTERGEBOUW is opgenomen. Dit éénlaags gebouwtje is met zijn baksteenarchitectuur en rietendak in dezelfde stijl gebouwd als het paviljoen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Het ensemble van SPORTPAVILJOEN met TUINMUUR en FILTERGEBOUW is van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde vanwege herinneringswaarde aan de komst van het prinselijke paar en de wijze van tot standkoming ('Nationaal geschenk' in het bijzonder van de Nederlandse schooljeugd) Tevens van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de zich ontwikkelende sportcultuur;
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van privé sportpaviljoen in karakteristieke jaren 1930 baksteen architectuur passend in het oeuvre van Bijlhouwer en De Bie Leuveling Tjeenk en Van der Steur;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531297

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/137

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 12. Tuinvaas.

TUINVAAS behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Tuinvaas, geplaatst voor de oranjerie. De natuurstenen vaas is geplaatst op een inzwenkend vierkant basement en vervaardigd in Lodewijk XIV-stijl en dateert uit de 18de eeuw. De vaas heeft een gelobde onderzijde en een deksel met acanthusbladeren. De voorstelling op de vaas bestaat uit een aantal cupido's.

Waardering

TUINVAAS van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een geornamenteerde 18de eeuwse tuinvaas;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats in het bijzonder tot de oranjerie.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinvaas

Monumentnummer*: 531298

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/107

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 13. Gedenkmonument.

GEDENKMONUMENT behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Het ten oosten van de oranjerie, ten noordoosten van het paleis gelegen gedenkmonument ter nagedachtenis aan koningin Emma. Het monument is in 1898 geschonken door het personeel en vervaardigd in Art Nouveau stijl. Het bestaat uit een hardstenen sokkel met daarop een marmeren vaas. De sokkel heeft een vierkante basis en bewerkte achtzijde bovenzijde, bestaande uit een guttaerand met erboven een fries van eikenbladen. De gestileerde vaas heeft vier oren en een kroon. Het opschrift op een zijde van de sokkel luidt: 'dankbare herinnering aan Hare Majesteit Emma koningin weduwe Regentes van het koninkrijk 1890-1898'. Aan de andere zijde van de sokkel staat: 'De leden der Koninklijke hofhouding van 23 november 1890 tot 31 augustus 1898. eerbiedige hulde'.

Waardering

GEDENKMONUMENT van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan koningin Emma alsmede vanwege ontstaansgeschiedenis (Koninklijke hofhouding);
- de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een herinneringsmonument in Art Nouveau stijl.
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 531299

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82708/122

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 14. Tuinornament.

TUINORNAMENT behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Tuinornament, omstreeks 1890 vervaardigd en geplaatst ten noorden van de recent gebouwde kassen, bij één van de vijvers. De in cementrustieke stijl vervaardigde folly heeft de vorm van een afgezaagd stuk boomstam van een halve meter hoog.

Waardering

TUINORNAMENT van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een tuinornament in een zeldzame vormgeving alsmede vanwege het materiaalgebruik;
- de ensemblewaarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531300

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/185

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 15. Zonnewijzer.

ZONNEWIJZER behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Zonnewijzer, geplaatst op een voetstuk, en zich bevindende achter de Baarnse vleugel. De zonnewijzer is van smeedijzer en geplaatst op een hardstenen voetstuk in Lodewijk XIV-stijl.

Waardering

ZONNEWIJZER van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een zonnewijzer op voetstuk in Lodewijk XIV-stijl;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Zonnewijzer

Monumentnummer*: 531301

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82711/2

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 16. Tuinvazen.

TUINVAZEN behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Vier tuinvazen, staande aan de voorzijde van paleis Soestdijk. Twee tuinvazen dateren van rond 1700 en zijn vervaardigd van zandsteen. De onderzijde van de vaas is voorzien van lobben. De deksel is bewerkt met diverse soorten bladmotieven, druiven en een bekroning in de vorm van een granaatappel. De vazen zijn voorzien van figurale voorstellingen in reliëf. De westelijk geplaatste vaas heeft een bachanale voorstelling met cupido's en bachanten op en rond een triomfwagen. De oostelijk geplaatste vaas heeft een voorstelling van de godin Venus op een triomfwagen, getrokken door cupido's. Op de strijdswagen staat een pijlen schietende cupido. De andere twee tuinvazen zijn vervaardigd uit marmer en dateren uit de negentiende eeuw. Deze zijn onbewerkt en geplaatst op een stenen, gecementeerde voet.

Waardering

TUINVAZEN van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van tuinvazen, waarvan twee nog behorend bij de vroege (formeel) aanleg van de buitenplaats alsmede vanwege het materiaalgebruik;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Tuinvaas

Monumentnummer*: 531302

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/154

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

5

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 17. Speelboerderij "'T KRAAYENEST".

SPEELBOERDERIJ "'T KRAAYENEST" behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Het witgepleisterde gebouwtje is in laat-Empirestijl gebouwd in 1833 (zie gedenksteen: 'Den 1sten steen gelegd door H.K. Hoogheid W.M.S.L. 1833') als speelboerderijtje voor prinses Sophie, de dochter van Koning Willem II en Anna Paulowna. Tegenwoordig personeelswoning. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken huisje heeft één bouwlaag met zwart geschilderde plint onder een rieten schilddak met groot overstek en keperlijst. De symmetrisch ingedeelde voorgevel bevat drie dubbele tuindeuren. Onder het ver overstekende dak zijn aan de voorzijde vier houten schermen geplaatst van latwerk, dat voorzien is van geometrische patronen in Chinese trant. De schoorsteen is achthoekig en vertoont stijkenmerken van de Engelse neogotiek. De overige gevels kennen een invulling van vier-, zes-, en achtruitsvensters en twee keldervensters met luiken in de linkerzijgevel.

Waardering

SPEELBOERDERIJTJE "'T KRAAYENEST" van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan prinses Sophie, tevens als voorbeeld van het fenomeen 'kinderspeelhuisjes';
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van late Empire stijl;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 531303

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/178

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

3

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 18. Jachthuisje. Omschrijving onderdeel 18

JACHTHUISJE behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Het wit gepleisterde jachthuisje is in laat-Empirestijl gebouwd in 1834 voor de derde zoon van koning Willem II, prins Hendrik (zie gevelsteen: 'Den 1sten steen gelegd door Z.K. Hoogheid W.F.H. Prins der Nederlanden 31 October 1834'). Het huisje bestaat uit één bouwlaag met zwart geschilderde plint onder een rieten schilddak met groot overstek en keperlijst (driehoekige tanden) en is voorzien van een achtzijdige schoorsteen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft centraal een deur met bovenlicht geflankeerd door empirevensters. Het midden wordt geaccentueerd door een halfronde luifel op twee zich verjongende zuilen voor de ingang. Overige gevels met drieruits- en zesruitsdraaivensters.

Waardering

JACHTHUISJE van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan prins Hendrik;
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een jachthuisje in laat Empire stijl;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Jachthuis

Monumentnummer*: 531304

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/134

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

7

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 19. Jachthuisje.

JACHTHUISJE behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Het wit gepleisterde jachthuisje is in late Empirestijl gebouwd in 1834 voor de tweede zoon van Willem II, prins Willem (zie gevelsteen 'Den 1sten steen gelegd door Z.K. Hoogheid W.A.F.K.N.M. Prins der Nederlanden, 2 augustus 1834'). Het huisje heeft één bouwlaag met zwart geschilderde plint onder een rieten overstekend schilddak met keperlijst. Centraal in de voorgevel de toegangsdeur met bovenlicht geflankeerd door zesruits schuifvensters. De ingangspartij wordt benadrukt door een halfronde luifel rustend op twee zich verjongende zuilen. Het huisje heeft een tijdlang gefunctioneerd als kapel voor koningin Anna Paulowna, die Russisch-Orthodox was. Zes- en drieruitsvensters.

Waardering

JACHTHUISJE van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan prins Willem;
- de architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een jachthuisje in laat-Empire stijl;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Tuin, park en plantsoen

Jachthuis

Monumentnummer*: 531305

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/142

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

9

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 20. Jachthuisje.

JACHTHUISJE behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Rond 1834 in laat Empire trant opgetrokken pand waarschijnlijk bestemd tot jachthuisje van prins Alexander. Witgepleisterde van zesruitsvensters voorziene muren zonder verdieping onder een rieten schilddak met groot overstek en een geschulpte rand.

Waardering

JACHTHUISJE van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde als herinnering aan prins Alexander;
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een jachthuisje in laat Empire stijl;
- de ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Jachthuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531306

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/116

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

3743 AB

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Amsterdamsestraatweg

4

3743 AB

Baarn

Amsterdamsestraatweg

6

3743 AB

Baarn

Amsterdamsestraatweg

8

3743 AB

Baarn

Amsterdamsestraatweg

10

3743 AB

Baarn

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 21. Dienstwoningen.

DIENSTWONINGEN behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. De dienstwoningen liggen evenwijdig aan de Amsterdamsestraatweg en liggen iets teruggerooid. Langs de stoep staan hardstenen palen met ijzeren verbindingstangen. Het thans langgerekte, bakstenen pand met wit gepleisterde voorgevel bestond in oorsprong uit een houten langhuisboerderij. Geheel rechts werd in het begin van de 17de eeuw een stenen kamer gebouwd, welke nu te herkennen is aan de drie opkamer- en keldervensters. Rond 1678 werd de boerderij gekocht door Willem III en het houten bedrijfsgedeelte vervangen. Er werd een eenbeukige stal gebouwd met aan de voorzijde een stenen voorhuis. Dit voorhuis is nog te herkennen in de vier traveeën links van de stenen kamer. Het pand functioneerde als boswachterswoning. Het langwerpige linkerdeel kwam in 1714 tot stand en diende onder andere als wachtruimte met stookplaats, doorgang naar de stallen en woning. Tegenwoordig is het gebouw verdeeld in appartementen. Langgerekte pand met witgepleisterde voorgevel, onder een zadeldak tussen topgevels eindigend in schoorstenen. Gesmoorde pannen. In de voorgevel van het huidige pand een groot aantal Empire vensters en (paneel)deuren, gedeeltelijk een mezzanino -gedeeltelijk een souterrain. Tegen de voorgevel staat een historische brievenbus, die als enige in Nederland groen is in plaats van rood, teneinde het uitzicht vanuit het paleis niet te bederven. In het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

INTERIEUR is onder meer van belang: restant van een overwelfde 17de-eeuwse kelder, restant van het 17de-eeuwse houtskelet van de boerderij.

Waardering

DIENSTWONINGEN van algemeen belang:

- vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een van boerderij tot dienstwoningen ontwikkeld gebouw, waaraan deze ontstaansgeschiedenis nog is af te lezen in 17de en 18de eeuwse bouwsporen;
- vanwege de stedenbouwkundige waarde met name de beeldbepalende ligging aan de Amsterdamsestraatweg;
- vanwege ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 531307

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/126

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

12

Toev.*

Postcode*

3743 AB

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Amsterdamsestraatweg

14

3743 AB

Baarn

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 22. Boerderij.

BOERDERIJ behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Aan de straatweg staat een wit gepleisterde T-huisboerderij uit de 1ste helft van de 19de eeuw. Het voorhuis bestaat uit één bouwlaag en een mezzanino onder een met pannen gedekt schilddak bekroond door twee schoorstenen. Het achterhuis is overkapt door een met pannen gedekt zadeldak. De symmetrische voorgevel heeft drie traveeën met een middenrisaliet waarin de toegangsdeur met bovenlicht. De hoeken zijn voorzien van vlakke lisenen. De kroonlijst volgt de verkroppingen van de gevel. Het achterhuis is gewijzigd, maar de baander in het midden van de achtergevel herinnert nog aan de oude functie als boerderij.

Waardering

BOERDERIJ van algemeen belang:

- vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een 19de eeuwse T-huis boerderij;
- vanwege de stedenbouwkundige waarde met name de beeldbepalende ligging aan de Amsterdamsestraatweg;
- vanwege ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 531308

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82711/57

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

16

Toev.*

Postcode*

3743 AB

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 23. Koninklijke Stallen met Hek.

KONINKLIJKE STALLEN MET HEK behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Aan de straatweg staat een bakstenen stalgebouw in neoclassicistische stijl gebouwd tussen 1883-1885 naar ontwerp van L.H. Eberson. Het pand bestaat uit één hoog opgetrokken bouwlaag onder een met leien bedekt afgeplat schilddak. De gevels worden geleed door bepleisterde geblokte lisenen. Op het dak staan dakkapellen met klauwstukken en driehoekige frontons. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft een middenpartij met drie getoogde poorten. De middelste poort is in een bepleisterde omlijsting gevat en wordt bekroond door dakkapel voorzien van een klok en een lantaarn. Aan weerszijden van het middendeel risaleert de voorgevel. In deze risalieten zijn twee getoogde vensters opgenomen. Verbouwingen in 1937 en 1957. Voor de stal staat een gesmeed spijlenhek met een dubbel toegangshek tussen hekpijlers.

Waardering

KONINKLIJKE STALLEN MET HEK van algemeen belang:

- vanwege architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een stalgebouw in neoklassieke stijl en tevens van belang in het oeuvre van Eberson;
- vanwege ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531309

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82711/65

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

18

Toev.*

Postcode*

3743 AB

Woonplaats*

Baarn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 24. Intendantwoning met Schuurtje.

INTENDANTWONING MET SCHUURTJE behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Aan de straatweg staat een bakstenen woning in neoclassicistische stijl gebouwd in 1863 (zie gevelsteen) naar ontwerp van G. Key. Het op rechthoekige grondslag opgetrokken pand bestaat uit twee bouwlagen onder een met leien gedekt afgeplat schilddak met 4 gemetselde schoorstenen op de hoeken. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft een middenrisaliet met (uitgebouwde kamer) halfronde erker en een balkon en wordt afgesloten door een driehoekig fronton waarvan het timpaan versierd is met bladmotieven. Centraal in de erker dubbele tuindeur geflankeerd door zesruitsvenster met persiennes, het balkon op de verdieping heeft een ijzeren balustrade en de vensterpartij is versierd met een wenkbrauw. Aan weerszijden van het middenrisaliet bevinden zich twee traveeën met zesruitsvensters op de begane grond en vierruitsvensters op de verdieping. Alle vensters zijn voorzien van persiennes. De ingang is aan de achterzijde gelegen. Van daar komt men in een T-vormige gang. De grootste kamers liggen aan de straatzijde. Restauratie in 1984. Het schuurtje bevindt zich aan de achterzijde van het pand en is opgetrokken uit baksteen met een zadeldak met pannen tussen topgevels en karakteristieke schoorsteen. In de gevels een tweetal deuren en enkele vensters.

Waardering

INTENDANTWONING MET SCHUURTJE van algemeen belang:

- vanwege architectuurhistorische waarden als voorbeeld van een statig huis gebouwd in neoklassieke stijl, tevens

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van belang in het oeuvre van G. Key;

- vanwege ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531310

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82710/63

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

730

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 25. Gedenknaald.

GEDENKNAALD behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. In de as van het paleis, aan het eind van de Koningslaan staat een gedenknaald ter ere van de prins van Oranje en zijn overwinning bij Quatre-Bras. De gedenknaald is het resultaat van een prijsvraag (waaraan ook J.D. Zocher meedeed), die werd gewonnen door Abraham van der Hart, stadsbouwmeester te Amsterdam. Onder de directie van architect J. de Greef en later Z. Reijers werd het plan aangepast (vergroot en vereenvoudigd) en in 1815 opgetrokken. De gedenknaald heeft een hoogte van ca. 25 meter en is opgebouwd uit een gemetselde fundering, een kegelvormig talud van Escauzijnse hardsteenplaten, een kubus van Bentheimer zandsteen versierd met ronde witmarmeren platen en daarop de obelisk eveneens van Bentheimer zandsteen. In het talud zit een trap (6 treden) aan de zijde van de Koningslaan. De marmeren platen aan de vier zijden dragen een inscriptie in vier verschillende talen (Nederlands, Latijn, Engels en Frans), de rand wordt gevormd door een in het marmer uitgehakte slang als teken van eeuwigheid. De obelisk is halverwege versierd met een zespuntige ster en het jaartal MDCCCXV (alles van verguld metaal) en vlak onder de top bevindt zich een lauwerkrans aan alle zijden. Rondom het talud staat hardstenen paaltjes. Rondom het terrein staat een smeedijzeren hek op een gemetselde ringmuur. Dit dateert uit het midden van de 19de eeuw. Het hek is opgebouwd uit spiesen en lanssen, aan de westzijde een toegang. De oorspronkelijke kleurstelling van het hek was zwart met vergulde punten.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registregegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

GEDENKNAALD van algemeen belang:

- vanwege de cultuurhistorische waarde in het bijzonder de herinnering aan een belangrijke periode uit de vaderlandse geschiedenis en de wijze van tot standkoming door middel van een prijsvraag;
- vanwege de architectuurhistorische waarde vanwege de stijl, (sober classicisme) alsmede voor het oeuvre van architect A. van der Hart;
- vanwege de stedenbouwkundige waarde als belangrijk 'point de vue' in de as van het paleis;
- vanwege ensemble waarden door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Monumentnummer*: 531311

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82712/3

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 26. Speelhuisje Ixenieta.

SPEELHUISJE 'IXIENTIETA' behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Binnen de omgrachting van het sportcomplex staat een bakstenen speelhuisje geschonken door de bevolking van de Nederlands West-Indische eilanden in 1939 (zie gevelsteen) ter gelegenheid van de geboorte van prinses Beatrix. Later werd dit huisje 'Ixenieta' gedoopt. Deze naam verwijst naar de (versleutelde) namen van de prinsessen. Het was bedoeld voor de jeugdige prinsessen, die daar konden spelen terwijl de volwassenen zich vermaakten met de sportbeoefening. Het gebouwtje bestaat uit één bouwlaag onder een met shingles gedekt schilddak. Het interieur is ingericht met Hindeloper huisraad.

Waardering

SPEELHUISJE van algemeen belang vanwege:

- de cultuurhistorische waarde vanwege de herinneringswaarde en de wijze van tot standkoming (geschenk van de Nederlands West-Indische eilanden) alsmede als voorbeeld van het fenomeen 'kinderspeelhuisjes';
- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van karakteristieke jaren 1930 baksteen architectuur alsmede vanwege het interieur;
- de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Monumentnummer*: 531312

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82712/17

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 27. Logisgebouw. Omschrijving onderdeel 27

Zogeheten LOGISGEBOUW, gelegen in de overtuin op het noordelijk deel met de dienstgebouwen. Het betreft hier een oorspronkelijk 19de eeuws stalgebouw dat in 1937 is verbouwd tot logeergebouw voor het stalpersoneel. Eenlaags rechthoekig gebouw onder mansardedak tussen topgevels. De hoofdmassa, de grote dakkapel op de voorgevel (voormalig hooiluik), de geblokte hoeklisenen en de ronde vensters in de zijtopgevels dateren nog uit de periode dat het gebouw als paardenstal functioneerde. Ten behoeve van de logisfunctie zijn de vensters in de voor- en achtergevel aangebracht. De indeling van het gebouw is deels gewijzigd.

Waardering

LOGISGEBOUW van algemeen belang vanwege

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een tot logisgebouw verbouwde paardenstal;
- de ensemble waarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang van de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531313

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82711/167

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

702

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 28. Werkschuur.

In de overtuin in het nutsgedeelte gelegen houten WERKSCHUUR opgebouwd als houtskeletbouw met afwerking van dakranden en geveltoppen, snijwerk met bloemen in chaletstijl. Enige vensters met roedenverdeling in ruitmotief en deuren. Houtskeletbouw constructie in het inwendige.

Waardering WERKSCHUUR van algemeen belang vanwege

- de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een 19de eeuwse werkschuur in verzorgde vormgeving en afwerking in chaletstijl;
- de gaafheid;
- vanwege ensemble waarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 531314

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82711/182

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 29. Hondengraven.

Twee groepen van HONDEGRAVEN één aan de achterzijde van de Baarnse vleugel van het paleis en één bij de watertoren, bestaande uit kleine natuurstenen platen met daarop de namen van de honden en de jaartallen.

Waardering

HONDENGRAVEN, van algemeen belang vanwege

- Cultuurhistorische waarde als uiting van het fenomeen huisdier en diergraf;
- Ensemble waarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Monumentnummer*: 532054

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82629/16

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 30. Gietijzeren Brug.

Gietijzeren BRUG, gelegen aan de zuidwestzijde achter het Paleis Soestdijk, over een deel van de vijver aan de zijde van de Biltseweg. De brug is, volgens inscriptie op de voet, in 1872 vervaardigd door de Haagse firma H.I. Enthoven & co. De boogbrug rust op stenen Landhoofden met gietijzeren ontluichtingsroostertjes. Een gietijzeren onderbouw wordt in de balustrade doorgezet. Deze wordt aan weerszijden gemarkeerd door pilasters en bezit gietijzeren ajourwerk in de boogzwikken. In het midden onder de balustrade is het jaartal 'anno 1872' aangebracht. De gietijzeren getoogde balustrades zijn voorzien van uitsparingen in de vorm van uitgerekte cirkels en hebben een geprofileerde leuning.

Waardering

GIETIJZEREN BRUG van algemeen belang:

- vanwege de architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype, het materiaalgebruik en de detaillering, alsmede vanwege een voorbeeld van een brug van de firma Enthoven; - de ensemblewaarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Voetgangersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 532055

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 12 oktober 2012
Kadaster deel/nr: 82628/191

Complexnummer

531285

Complexnaam

Paleis Soestdijk

Woonplaats*

Baarn

Gemeente*

Baarn

Provincie*

Utrecht

Straat*

Amsterdamsestraatweg

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3744 AA

Woonplaats*

Baarn

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Baarn

Sectie*

D

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

673

Rijksmonumentomschrijving**

Onderdeel 31. Brugleuningen.

TWEE CEMENTRUSTIEKE BRUGLEUNINGEN, behorende tot de historische buitenplaats Soestdijk. Twee cementrustieke brugleuningen, gebouwd omstreeks 1890 en gelegen voor het Wilhelminachalet. De brugleuningen zijn vervaardigd uit cement met een ijzeren kern en hebben de vorm van houten boomstammen die tot leuning aan elkaar zijn gezet.

Waardering

TWEE CEMENTRUSTIEKE BRUGLEUNINGEN van algemeen belang vanwege:

- de architectuurhistorische waarde vanwege de zeldzaamheid van het materiaalgebruik en de stijltoepassing; - de ensemblewaarde door de functioneel-ruimtelijke samenhang met decoratieve betekenis tussen de verschillende onderdelen van de buitenplaats in zijn algemeenheid en in het bijzonder in relatie tot het Wilhelminachatelet.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie